

politik staar saaledes aabent. Men jeg tror, at de Begivenheder, der er sket paa Valutaomraadet i de sidste Uger, og det uventet store Fremskridt, Kronen har taget, maa vise alle, at vi ikke længere kan bevæge os i det dunkle indenfor dette Omraade. Vi maa gøre os selv klart, hvad Maalet for vor Valutapolitik skal være; og det er ogsaa Betingelsen for at planlægge Vejen videre frem fra den Lov, som udløber med Udgangen af 1926, at vi er klare over Maalet. Heller ikke paa dette Omraade er det jo muligt for Tiden her i denne Sommersamling at komme til Afgørelse. Derfor har Valutaudvalget ogsaa her opfordret Regeringen til at have sin Opmærksomhed henvendt paa Spørgsmaalet og til at føre Forhandlinger med Nationalbanken og Udvalget om en Fastlægnings af vor Valutapolitik videre Udvikling og Endemaal, ogsaa naturligvis under særligt Hensyn til, paa hvilken Maade man bedst kan overvinde Vanskelighederne, som altid vil frembyde sig ved en endelig Fæstning af Kronen.

Der er et Omraade, som ganske særligt har beskæftiget Udvalget under dets Arbejde, det er Spørgsmaalet om Diskontoen. Det er med stor Styrke hævdet af Nationalbanken tidligere, og hævdes vistnok endnu, at den høje Diskonto er et udmærket Middel og blandt de banktekniske Midler absolut Nummer 1 til at hæve Kronekursen. Jeg kan indrømme, indenfor en vis Begrænsning, Berettigelsen af denne Synsmaade. Men for mig følger der naturligt deraf — og det er ogsaa den Opfattelse, som man tør sige er almindeligt gældende —, at naar en Forhøjelse af Diskontoen virker i Retning af at afstive et Lands Valuta, maa en Nedsættelse af Diskontoen virke som nogen Afslappelse overfor Kurserne. Det er denne Konsekvens, som jeg synes, Nationalbanken er for lidt tilbøjelig til at drage; men det er en Konsekvens, som man drager andre Steder. Jeg erkender, at den Kreditindskrænkningspolitik, som Nationalbanken efter Aftale med den tidligere Regering begyndte i det tidlige Foraar 1924, og som er fortsat indtil nu, har været af meget væsentlig Betydning for at stabilisere Kronen, og at uden den vilde man ikke kunne naa end ikke de beskedne Maal, som er fastsat i Valutaloven af 1924. Det er da heller ingenlunde Udvalgets Mening, at man vil bort fra en Kreditindskrænkningspolitik; vi er os klart bevidste, at ved den Valutaordning, vi har — og som efter min Mening, lad mig sige det i en Parentes, paa ingen Maade kan betragtes som sprængt, thi Valutaordningen garanterede Grænsen

nedefter, men gav sig intet Øjeblik ud for at garantere en Grænse opefter —, men for at vi ved den Valutaordning, vi har, kan være sikre paa at holde Grænsen nedefter, er det dog efter min Mening absolut nødvendigt, at vi i hvert Tilfælde i den Tid, vi kan overskue, fastholder en forstandig Kreditindskrænkningspolitik. Der er altsaa fra Udvalgets Side ikke den mindste Tilbøjelighed til at ville faa Nationalbanken bort derfra, men derimod har vi næret den Opfattelse, at den Diskonto, vi har her i Danmark, europæisk set er aldeles uforholdsmæssig høj. Der gaar en Bevægelse for Diskontoneedsættelse gennem alle Lande, og alle de Lande, med hvilke vi økonomisk nogenlunde kan sammenlignes, har jo nu en væsentlig lavere Diskonto end vi. Dette gælder ogsaa de Lande, hvor man mener det nødvendigt, og hvor det er nødvendigt at afstive Valutaen ved kraftige Kreditindskrænkningforanstaltninger; der har man ikke desto mindre ment at kunne nedsætte Diskontoen. Der er jo ogsaa meget stor Forskel paa en Kreditindskrænkningspolitik som den, Nationalbanken har gennemført, og som først nu viser sine fulde Virkninger, og paa Diskontopolitikken. Kreditindskrænkningspolitikken maa virke i det lange Løb, den kan først øve sine egentlige stærke Virkning længe efter; at den er begyndt; det er altsaa en Politik paa langt Sigt og en Politik, som man ikke kan skifte fra Maaned til Maaned. Derimod kan jeg slet ikke godkende den Betragtning, at uløseligt forbundet med en saadan Politik skulde være en Diskonto, der ligger uvægerligt fast uden Hensyn til Forholdene i andre Lande og uden Hensyn til Forholdene i vort eget Erhvervsliv. Det kan jeg ikke paa nogen Maade indrømme, Diskontoen er og skal være et højest bevægeligt Instrument. Saaledes benyttes den ogsaa overalt i andre Lande, og det at ville sige, at saa længe som vi har Brug for Foranstaltninger til at stabilisere vor Krone, skal vi have en ensartet høj Diskonto, højt over andre Landes, er en Betragtningssmaade, som jeg aldeles ikke kan godkende, og som ikke finder nogen Støtte i den Praksis, der drives andre Steder.

Dertil kommer jo ogsaa, at forskellige Forhold: den langvarige Lockout-Periode, Prisnedgangen og nu den stærke Stigning i Kronekursen har skabt overordentlig store Vanskeligheder for meget store Dele af vort Erhvervsliv, ja for langt den overvejende Del af vort Erhvervsliv. Naar man andre Steder nedsætter Diskontoen, er det jo netop for at bøde paa saadanne Vanskeligheder,